

ODRŽANA PREZENTACIJA O UTICAJU POTRESA U HERCEGOVINI NA GNSS STANICE FBiHPOSS-A i SRPOS-a

23.06.2022 13:07

U saradnji Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Geodetskog fakulteta sa Univerziteta u Zagrebu urađena je analiza uticaja zemljotresa kod Stoca koji je zabilježen 22. aprila 2022. godine i interpretacija seizmičkih gibanja na permanentne GNSS stanice FBiHPOSS-a i SRPOS-a u okruženju epicentralnog područja.

Prezentaciju “Određivanje uticaja M5.7 potresa kod Stoca (22. april 2022.) na GNSS stanice FBiHPOSS-a i

SRPOS-a u okruženju epicentralnog područja” prezentirao je gosp. Danijel Šugar, profesor sa Geodetskog fakulteta sa Univerziteta u Zagrebu a istu je pripremio u saradnji sa prof.dr gosp. Željkom Bačićem. Na prezentaciji su osim uposlenika Federalne geodetske uprave učestvovali i predstavnici Federalnog hidrometeorološkog zavoda i Federalne uprave civilne zaštite.

Prema podacima sa Evropskog mediteranskog seizmološkog centra (EMSC), potres kod Stoca dogodio se 22. aprila 2022. u 23:07 sati po SEV-u na dubini od 10 km sa jačinom magnitude od 5,7 MW a epicentar je bio u mjestu Strupići. Ovaj potres je bio najjači u Bosni i Hercegovini od onoga koji je 1969. pogodio Banju Luku. Osim u Bosni i Hercegovini, potres se osjetio u susjednoj Hrvatskoj, Srbiji i Crnoj Gori te Kosovu, Albaniji, Sjevernoj Makedoniji, Sloveniji i Italiji.

U duhu dugogodišnje saradnje a na prijedlog Katedre za satelitsku geodeziju Geodetskog fakulteta bilo je neophodno ispitati statičko i kinematičko pomicanja tla u periodu prije i poslije potresa na osnovu opažanja sa GNSS stanica koje su postavljene u blizini epicentra. Korišteni su podaci sa stanica u radijusu od 40km od epicenta (Čapljina, Nevesinje, Gacko i Trebinje) kao primarnih u analizi, ali i sekundarnih u narednom radijusu 80 km (Mostar, Posušje, Konjic, Foča i Dubrovnik).

Obrada opažanja urađena su statičkom i kinematičkom metodom. Dobiveni zaključci su da je potres izazvao oscilacije GNSS stanica u okruženju, ali ne i permanente pomake. Maksimalne oscilacije su bile u Čapljini (17 mm), Trebinju (15 mm), Gacku (10 mm) i Nevesinju (10 mm). Pored toga je uočeno da oscilacije traju duže što je GNSS stanica bliže epicentru, tako da je dužina potresa u Nevesinju (21 km od epicentra) trajala 15 sekundi, u Gackom (32 km) 16 sekundi a u Čapljini (37 km) 10 sekundi.